

UTJECAJ SMJENSKOG RADA NA ZDRAVSTVENE DJELATNIKE

BARIŠIĆ I.¹, Paukner K.¹, Podnar A.¹

¹ KBC Zagreb - Klinika za plućne bolesti Jordanovac, Zagreb, Croatia

Zavod za respiratornu insuficijenciju i bolesti plućne cirkulacije - Odjel intenzivne i postintenzivne skrbi

Objective: Društveni život zajednice prilagođen je potrebama zaposlenika koji rade u jutarnjoj smjeni, stoga od zaposlenika koji rade u smjenama zahtijeva dobru organizaciju radnih i obiteljskih obaveza, odmora i društvenih aktivnosti. Nemogućnost usklađivanja slobodnog vremena s obiteljskim obavezama, prijateljskim druženjima, pohađanjem tečajeva i sportskih, kulturnih ili religioznih događaja može izazivati frustraciju, a time i nezadovoljstvo u radu djelatnika koji rade u smjenama.

Rad zdravstvenih djelatnika može biti organiziran u obliku 8-satnih ili 12-satnih smjena i 24-satnog dežurstva. Prema rezultatima brojnih istraživanja provedenih s ciljem usporedbe učinka 12-satnih smjena u odnosu na 8-satne smjene, zaposlenici koji rade u 12-satnim smjenama navodili su povećan umor, fizičku i emocionalnu iscrpljenost, veću izloženost stresu, poremećaj spavanja i smanjenu koncentraciju nakon višesatnog rada, a kao pozitivan faktor navode manji broj radnih dana a time i više slobodnog vremena. Rad u noćnoj smjeni povezuje se sa poremećajima spavanja, umorom, povećanim rizikom za razvoj brojnih kardiovaskularnih, gastrointestinalnih i metaboličkih bolesti, manjim radnim učinkom, nezadovoljstva poslom i društvenom izolacijom.

Rad u smjenama nije u skladu s našim prirodnim biološkim ritmovima, ali niti u skladu sa životom socijalne okoline, stoga je nužno minimalizirati njegove negativne učinke na fizičko i psihičko zdravlje djelatnika.

Ključne riječi: zdravstveni djelatnici, smjenski rad, noćni rad